

PM

Ann Garö
Peter Wursé
Matilda Edrén

Avtalsplattform 2024

Avtalsplattformens syfte är att kortfattat beskriva förbundets långsiktiga avtalspolitiska mål och innehåller både förbundets övergripande avtalspolitiska målsättningar och en beskrivning av de ekonomiska förutsättningarna. Plattformen utgör grunden när yrkanden utformas i den kommande avtalsrörelsen.

Avtalspolitiska målsättningar

Ökad köpkraft

Lönen ska vara individuell och differentierad, grundad på långsiktiga och kända kriterier för lönesättningen. Ansvar, erfarenhet, engagemang, skicklighet, ledarskap och kompetens ska löna sig. Karriärstrukturen för läkare är en central del av lönebildningen, liksom ansvar för handledning, utbildning och forskning. Lönestrukturen ska stimulera till kompetensutveckling och därmed till att individen kan ta ansvar och bidra till verksamhetens utveckling.

Läkarförbundet anser att studenterna redan tidigt i sin utbildning är ett värdefullt bidrag till hälso- och sjukvården. Förbundets statistik visar tydligt att läkare tidigt i karriären (AT-ST, dvs innan specialistbevis) haft en sämre löneutveckling än övriga läkare vilket därför behöver uppmärksammas i kommande avtalsrörelse.

Läkarförbundet ser ett ökat behov av fler utbildningstjänster. De är idag för få vilket påverkar lönebildning och livslön på ett negativt sätt i och med en försenad karriär.

Hållbart arbetsliv

Förbundet har i Strategi 2025 fastställt att ett hållbart arbetsliv och en ökad köpkraft är målsättningar vi ska jobba mot för att kunna stödja medlemmarna på bästa sätt.

För att uppnå ett hållbart arbetsliv krävs bland annat en rimlig arbetsbelastning, arbetstider som medger återhämtning, balans mellan arbete och fritid och arbetsplatser som är fria från

kränkningar, diskriminering och sexuella trakasserier. Det är enligt förbundet avgörande grundförutsättningar för en bra arbetsmiljö och för att orka ett helt arbetsliv.

För att få tid för patienter och för återhämtning behövs tillräckliga resurser och personal vilket är basala förutsättningar för både arbetsmiljö och patientsäkerhet.

Förbundets arbetsmiljöpolicy slår fast:

- Arbetsmiljöarbetet på den enskilda arbetsplatsen ska vara en del av verksamheten
- Förebyggande arbetsmiljöarbete lönar sig
- Ledarskapet är avgörande för framtidens vård
- Digitala arbetsverktyg ska underlätta arbetet
- Rimliga arbetstider under hela yrkeslivet

Kollektivavtalets ställning

Läkarförbundet anser att det är viktigt med centrala kollektivavtal med möjlighet att göra lokala anpassningar i lokala kollektivavtal. Att även den enskilde individen kan träffa överenskommelser med sin chef är något förbundet är positiv till, såvida det är lämpligt och inte ger sämre villkor än de centrala och lokala avtalen. Det centrala avtalets möjlighet för enskild medlem att komma överens med sin chef om att inte ha kvar rätten till övertidskompensation är till exempel något som tillämpas fel hos flera arbetsgivare vilket leder till sämre villkor än avtalen. Förbundet arbetar aktivt för att gällande kollektivavtal ska ge bästa möjliga villkor och förutsättningar för medlemmarna samt upprätthålla den svenska modellen.

Löneavtalet ska säkerställa att lokalföreningarna ges inflytande över löneöversynsprocessen samt att medlemmarna ges möjlighet till inflytande över den egna lönebildningen. Löneavtalets bestämmelser ska utformas så att de ger förutsättningar till ökade reallöner. Var löneökningarnivån kommer att hamna på våren 2024 beror på omständigheter som i nuläget är svåra att förutse.

Ekonomiska förutsättningar

De genomgripande förändringarna i omvärlden den senaste tiden har haft stor påverkan på den ekonomiska utvecklingen. De snabba och tvära kasten innebär att det blir svårare att göra säkra prognoser. Lärdomar och erfarenheter som vi kan överblicka från bl.a. finanskrisen, pandemi och kriget i Ukraina tar vi med oss in i lågkonjunkturen med fallande BNP som verkar fortsätta ett tag framöver.

Inflationen började stiga under hösten 2021 och kommer antagligen under 2023 att ligga långt över Riksbankens mål. Ett signifikant högre ränteläge förväntas också ge en avkylning av konjunkturen. Ett realistiskt antagande på grund av den höga inflationen är att reallönerna kommer att minska för första gången på många år. Det ska dock ses mot bakgrund av att det så kallade Industriavtalet under drygt 25 år har gett reallöneökningar. Löneökningstakten i avtalsrörelsen kommer bara delvis att kompensera köpkraftens utveckling. Riksbankens penningpolitik är dock fokuserad på att åter nå inflationsmålet på två procent och de

**Sveriges
läkarförbund**

Den medicinska professionens organisation

långsiktiga inflationsförväntningarna antas ligga nära målet. Vår sammantagna bedömning är att den höga inflationen gör att vi inte når reallöneökningar 2023 men att det finns goda förutsättningar att göra det framöver.

Utifrån avtalsplattformen kommer förbundet att verka för ökad köpkraft över tid, en bättre arbetsmiljö samt attraktiva kollektivavtal i kommande avtalsrörelse.

